

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șlr garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
involață

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Spiritul dărniceii

(+) Creștinismul e legea iubirii jertfelnice.

Din dragostea Celui ce a părăsit sinurile Tatălui, s'a intrupat și s'a dat morții pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, a luat ființă. Și prin pogorirea Sf. Spirit, lumină din aceeași lumină, generozitate largă din aceeași nefermărită generozitate a Cuvântului întromenit, a fost vărsată în mințile și inimile cetei apostolice. Ca apoi, prin mijlocirea acestora, și a celor ce printr'inșii și prin urmașii lor s'au împărțășit cu dar din dar, aceeași revărsare harică să copleșească și se reînnoiască fața pământului. Creștinii veacurilor prime chiar prin nota aceasta proprie și caracteristică sufletului lor, — prin iubirea faptelor — s'au făcut prieliste lumii păgâne a vremilor aceleora. „Cât de mult se iubesc unii pe alții! Aceasta-i mărturisirea, pe cât de spontană pe atât de admirativă, a celor ce se întâmplă să aibă o privire în viața lor. Faptele apostolilor, actele mucenicilor, scrierile apologetilor și însemnările istorice de pe atunci ne prezintă străbunii în creștinătate străbătuți de același foc sfânt al iubirii care știe aduce jertfe și se știe jertfi cu marinositate.

Dar, vorba poetului: slava strămoșească pe strămoși slăvește... Iar noi numai într'atâta ne putem socoti a le fi vrednici urmași, întru cât faptele noastre sunt ca ale lor; întru cât ne-am îmbrăcat și noi, ca dânzii, în Hristos milostivul și miluitorul. Altfel nu suntem decât aramă sunătoare și chimvale răsunătoare, având doar chipul evlaviei, dar nu virtutea. Dovadă de ce suflet sălășluiește în noi dăm de câte ori ni-se cere obolul pentru vre-o cauză binecuvântată.

Și, din păcate, ecamenele de această natură nu duc la descoperiri mângâietoare. Dimpotrivă, cu destul de puține excepții, arată dureros de scăzut spiritul de jertfă la atâția păstori și păstoriți. Ultimul Cercular către clerul arhidiecezan aduce, sub acest raport, o seamă de precizări cât se poate de concludente. E vorba de rezultatele colectelor ordonate în 1935 pentru diferite scopuri, cum sunt: Dinarul Sf. Petru; Agru; Parohiile noastre din Vechiul Regat și Misiunile Externe. Ei bine! Constatarea, bazată pe cifre nemilos de grăitoare, e prinsă în următoarele: „Cele mai frumoase rezultate le avem din ținuturile cele mai sărace și mai expuse, cari au chiar ele înseși nevoie de ajutor!... Jertfele cele mai frumoase vin din parohii sărace, cari duc multe lipsuri, și din unele cari se află încă în fază de organizare (Galați, Brăila, Sighișoara), altele din parohii cari acum construiesc biserici noi și cari mai colectează și pentru nevoile proprii: Odorheiu, Ordinele-Ocland, Copăceni, Sântu, Săuca, Cipău, Chirileu". În schimb în atâtea parohii mari și înălțate ori nu s'a colectat de fel, ori s'a adunat o nimica toată.

Cauza? Să-i zicem pe nume: indolența preotului care ori s'a desinteresat de ordinul mai marilor săi ierarhici, ori stând rău cu turma, n'a avut curajul să-i ceară mila. Sau chiar cerând, în așa condiții, n'a primit nimic ori aproape nimic.

Decât: atare situație nu-i îngăduit să mai dăinuiească. Vremile sunt rele. Viitorul s'arată negru. Și credincioșii trebuie obișnuiți cu gândul că mâine-poimâine vor avea să-și susțină dintr'al său și bisericile și preoții. Cum se face în America de Nord, în Franța și în alte părți de lume. La această obișnuință însă vor ajunge prin daniile benevole de acum, la un scop ori la altul. Și preoții cari, din ceva motive, nu pot trezi și întări în păstoriții lor spiritul de jertfă, își dau singuri un certificat de care, — e bine că li-se pune în vedere — superioritatea bisericească nu

Vino și te așază într-un noi..!

(gd). S'ar părea că sărbătoarea Rusaliilor n'ar avea importanță prea mare. Și suntem ispititiți a crede că ea nu se poate compara cu Crăciunul și cu Paștile. Dar nu avem dreptate. Căci pe cine sărbătorim la Crăciun și la Paști? Pe Isus Hristos! Și cine este Isus Hristos? Este Fiul lui Dumnezeu, carele din Tatăl s'a născut, este persoana a doua a dumnezeirii! Și pe cine sărbătorim la Rusalii? Pe Spiritul Sfânt! Cine este Spiritul Sfânt? Este Spiritul lui Dumnezeu, carele dela Tatăl purcede, este persoana a treia a Dumnezeirii! Prin urmare Spiritul sfânt vrednic este, și chiar datori suntem, să-L cinstim, să-L ne închinăm și să-L sărbătorim cu aceeași dragoste și cu același elan al sufletelor noastre ca și pe Isus Hristos. Și îndeosebi datori suntem a-L sărbători de ziua Lui.

Când fixăm, așadar, această sărbătoare a Spiritului, cuvine-se să ne dăm mai bine seama de multe, cuvine-se să ne concentrăm, și mai ales trebuie să ne umplem de El, pentruca acțiunea Lui întru noi să ne desăvârșească.

În consecință ne vom transpune înainte de toate cu gândul nostru în camera aceea zăvortită din Ierusalim, unde în ziua a cincizecea dela înviere Apostolii adânciți în pioasă rugăciune așteptau coborirea Spiritului, și unde de fapt pe aripi de vifor și în chip de limbi de foc s'a și așezat asupra lor. Și ne vom gândi, noi creștinii cucernici, și mai vărtos noi preoții lui Hristos, că precum apostolilor nu le-a fost suficientă nici învățătura, nici pilda, nici moartea și nici învierea dascălului lor ca să pornească fără frică și fără de șovăire la propovăduirea mântuirii, tocmai așa nu ne ajunge nici nouă, — oricât ne-am ruga, oricât am sta îngenunchiați în fața chivotelor — dacă nu ne vom învrednici de darurile Spiritului, dacă nu se va așeza El întru noi, ca să ne sfințească și să ne avânte nu numai spre rugăciune ci și spre acțiune.

Lumea tălăzulește și astăzi în preajma noastră, cum a tălăzuit atunci în preajma apos-

mai poate să nu fim seamă. — La Sibiu s'a mers și mai departe: Adunarea eparhială din acest an sesizată de suma extrem de redusă a sidoxiei (un fel de impozit religios) a hotărât s'o majoreze până la 200 Lei de capul de familie, preoșimea din cura animarum având îndatorirea să grupeze credincioșii în 10 categorii de contribuabili cu sume variind între 2—200 Lei. Și e știut că centrul sibiian nu prea discută cu clerul în subordine, mai cu seamă când e vorba de executat dispoziții ca cea din chestie. La noi însă, ca la noi: se lasă multe la conștiința celor rugați să facă vre-un bine care nu-i strict de drept ori de tipic.

Nu strică, la această sărbătoare a Spiritului, să medităm nițel și asupra acestor lucruri, la aparență materiale!

tolilor. Dar cine s'a mai interesat de ei, cine și-a mai bătut capul cu problema mare a mântuirii, până în momentul, când Spiritul în vuet de groaznică furtună nu și-a descărcat dumnezeiasca sa existență asupra apostolilor, și până când acești apostoli primind acest Spirit nu și-au luat îndrăzneala a vesti cuvântul mântuirii, cu orice preț, cu orice osteneală, cu orice jertfă? Mântuirea și astăzi, și totdeauna, e problemă de supremă actualitate. Cu toate acestea, Doamne, cât de puțini se interesează de ea, și cât de mulți o iau în zeflema, din simpla pricină că creștinii oricât de cucernici și preoții oricât de ai rugăciunii ar fi, nu au primit, ori dacă L-au primit — precum L-au și primit fie în botez, fie în mir, fie în preoție! — dar prin păcat L-au pierdut, dacă nu au primit, zic, darurile Spiritului?

Cari sunt aceste daruri? Sunt multe. Din fermecata lor grădină nu voi scoate însă în evidență decât două, pe cel al iubirii și pe cel al zelului apostolic.

Primul este al iubirii. Spiritul Sfânt este spiritul iubirii. Ea L-a zămislit, prin urmare Rusaliile sunt menite să fie cea mai sublimă expresiune a iubirii. Iubirea aceasta vedem-o învăluind taina leagănului din Viflaim, ca apoi să o putem admira în tragica jertfă de pe Golgota. Dar ea nu pornește la drum, nu prinde aripi de glorioasă cucerire decât la Rusalii. Iubirea aceasta Isus ne-o insuflă și face să cuprindă în cercuri tot mai largi, și din veac în veac, lumea întreagă: prinde flacăra mai întâi în S. Petru, se întefeste în S. Pavel, trece în Atanasie, în Vasile, în Augustin, în Ambrosie, în Francisc d'Assisi, Xaver, Ioan Vianney, Te-reza din Lisieux, mai departe și tot mai departe. Nu se stânge și nu vrea să se stângă. E fierbinte ca lava, și undulește mereu înainte. — Iubirea aceasta ar trebui să ne stăpânească și pe noi: fierbinte și cuceritoare.

Al doilea este darul zelului apostolic. Isus vrea să stăpânească lumea întreagă. De aceea trimite limbi de foc, ca să ardă și să aprindă. Să ardă păpurișul pestilențial al păcatului și să aprindă rugul neprihănit al virtuții. În mine și în tine. În Ierusalim, în Roma și Atena. În Franța, în Anglia, în România. Isus nu vrea să se ucidă între sine neamurile, nu vrea să se gălcească confesiunile. Nu caută ura între proletari și milionari. Ci vrea pace și sfințenie, prin apostolii săi și prin Biserica sa. Din acest motiv varsă focul zelului în vinele lor. Îl varsă ca să schimbe fața pământului, ca pământul să nu mai fie penitenciar ci Edenul fericirii. — Cum vor îndrăzni, și mai ales cum vor avea inimă să se sustragă apostolii dela o chemare atât de sublimă?

Rămâne, așadar, că Rusaliile sunt o sărbătoare sfântă și cu înțeles adânc. Sânt praz-

nicul Spiritului și al sufletului. Să ne luminăm de lumina lor și să ne aprindem de focul lor. Ca niște filii și apostoli ai Spiritului. Ca să se așeze întru noi și să rămână veșnic întru noi.

Anno LXXX. Nu multă lume trece pragul anului optzeci al vieții. Și puștii din puștii cari fac acest pas, îl fac sub poveri cum e aceea pe care o poartă pe umerii săi actualul Pontifex Roman PIU XI, cel de al 261-lea urmaș în scaunul vârhovnicului Petre.

Din aceste, și dintr'alte motive, de Rusalii acestul an ochii sufletești a mai bine de patru sute milioane de fii supuși în Domnul se îndreaptă spre Sf. Părinte din Cetatea Veșnică. Născut la 31 Mai 1857, Vicarul Domnului trece, în depline puteri trupesti și sufletești, într'al 80-lea an al unei vieți de muncă și realizări cum puține cunoaște chiar și atât de glorioasă istorie a papilor.

Am pomenit, nu odată, înfăptuirii mărețe de-ale acestui Pontifex providențial. N'o facem și acum. De astădată remarcăm doar atâtă, că la ordinele acestei Căpetenii cum nu este alta, stă, încunjurat de o armată de sute de milioane, cel mai devotat și mai select stat major ce cunoaște lumea: ierarhia catolică. Și aievea. După Anuario Pontificio pe 1936, această ierarhie numără: 67 cardinali; 10 patriarhi rezidențiali; 4 titulari; 214 mitropolii rezidențiali; 38 arhiepiscopi rezidențiali; 912 episcopi rezidențiali; 685 mitropolii și episcopi titulari, nunții, internunții, prelați etc.; 274 vicari apostolici; 103 prefecti apostolici, ș. a. fără a socoti aci ceata uriașă a preoțimeii de rând și a călugărilor.

Pe Părintele Părinților, Doamne, păzește-L întru mulți ani încă!

Academicienii noi. În ședința intimă de la 25 Mai c. Academia Română, întrunită în sesiune generală, și-a ales, ca membrii activi, pe dd. A. C. Cuza de la Iași; Gh. Spacu de la Cluj, Fr. Săvulescu din București; Gh. Ionescu-Sișești (la secțiile: istorie-științe) și Gh. Petrașcu (la secția literară). Membri onorari: dd. I. Lapedatu și David Emanuel. Membri corespondenți: G. Filipescu, V. Vălcovici, M. Ciucu, Gr. Popa, S. Stoilov și N. Dănilă.

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Prilej de bucurie

— Noul manual de catehetică al păr. Brînzeu —

Părintele canonic Nicolae Brînzeu de la Lugoj a scos de sub tipar, la sărbătorile Paștilor acestui an, tomul I al volumului II din opera sa monumentală concepută, din „Teologia Pastorală”, sub numirea de „Sămănătorul”. Tom I (Catehetică).

Cunoscute fiind calitățile lucrărilor sale de mai înainte și în special elogile, cari i s'au adus de atâtă recuzență, în aproape toate revistele și gazetele noastre, pentru volumul I al acestei opere „Păstorul și turma”, este de înțeles interesul cu care am citit această carte nouă, îndată după apariția ei. Mai ales, că e o carte de specialitate pentru acela, cărora le este încredințată instrucția și educația religioasă a copiilor, a fiilor membrii conștilor ai Bisericii lui Hristos. Autorul și prin această lucrare se dovedește același scriitor, îndrumător competent, cu cunoștințe teoretice și practice vaste și priceput expunător al lor și pentru alții.

Cartea este destinată în primul rând drept manual de studiu pentru studenții academicilor românești de teologie; apoi de călăuză nepătată, z'nică, pentru preoții din „cura animarum”, cărora le este încredințată instrucția

Anarhia de sus

Filmul senzațional dela Suceava — O lovitură de gangsteri în plină
— Autoritățile în rolurile principale

Nu cultivăm senzaționalul. E tot ce poate fi mai străin de spiritul instituției pe care o servim. Se întâmplă însă uneori și în domeniul preocupărilor noastre fapte, nu născocite ci adevărate, cari întrec în senzațional orice fan-tezie americană. Relatându-le, oricât de sec, trecem fără să vrem în lumea de basm a marilor „lovituri”, cari biciuiesc nervii iubitorilor de filme cu bandiți și gangsteri.

Pentru marea sărbătoare a Rusaliilor ni-s'a rezervat un astfel de spectacol. Iată-l:

În „Universul” de ieri am citit descris pe scurt actul creștinesc al târnosirii unei biserici din Suceava. Descrierea sună precum urmează:

»Duminecă, s'a făcut cu solemnitate târnosirea bisericii »Sf. Înviere«, zidită la 1550 de Elena Doamna soția lui Petru Rareș.

Timp de 155 ani, această biserică a fost folosită de catolici și greco-catolici.

Prin intervenția energetică a I. P. S. mitropolit al Bucovinei D. D. Visarion, această biserică, ocupată samavolnic de austriaci, a fost pusă din nou sub jurisdicția canonică a mitropoliei bucovinene.

În urma ordinului ministerului cultelor, d. prefect Cojocariu, asistat de primarul orașului și șeful poliției a predat acest locaș delegatului mitropolitan.

Parohul unit a refuzat însă să predea biserică.

A intervenit poliția, care a făcut, în prezența reprezentantului bisericii, păr. arhidiacon Gr. Sotnișchi, inventarierea tuturor obiectelor de cult aparținătoare comunității gr. catolice, depozitându-le fie într'o cameră, fie la primărie.

Slujba sfințirii s'a făcut în prezența autorităților locale și a unui număr mare de credincioși...»

Citind aceste rânduri, am crezut și noi cece vor crede de sigur toți cititorii noștri: trebuie să fie la mijloc o mică gafă reportericească. Este absolut eu neputință ca lucrurile să se fi întâmplat așa cum se scrie. Să se ia, pur și simplu, o biserică a unui cult și să se

dea altuia, fără nici o altă formă decât intervenția poliției. E absurd. Va fi fost o biserică veche ortodoxă, restaurată și târnosită din nou în prezența autorităților. Așa trebuie să fi fost — Am și zămbit nițel, cu înțelesuri profesionale, gândindu-ne la perdanul ce va încasa reporterul păcălit în așa hal.

N'am avut însă timp să ne încheiem reflexile, și poșta ne aduce un plic, din care cade copia unei scrisori ministeriale, pe care o transcriem întocmai.

Regatul României. Ministerul Instrucțiunii, al Cultelor și Artelor. Direcțiunea cultelor.

Nr. 74181 din 19 Mai 1936.

Domnului Prefect al Județului — Suceava

Ca urmare adresei Dvs. cu Nr. 699/1936 și adresei Sfintei Mitropolii a Bucovinei Nr. prez. 37/1936, avem onoarea a vă face cunoscută că examinând situațiunea bisericii »Învierea Domnului« din Suceava am constatat că este biserică creștină ortodoxă, zidită la 1550 de Elena, Doamna lui Petru Rareș Vodă, biserică răpădită de Guvernul austriac din 1781 și cedată Romano-Catolicilor imigrați în Bucovina și apoi la 1836 cedată Rutenilor uniți.

Deoarece populația ortodoxă din Bucovina și mai ales tineretul școlar ortodox, au absolut nevoie de această biserică pentru îngrijirea duhovnicească a lor, am hotărât să se restabilească dreptul de proprietate, istoric și juridic, asupra acestui sfânt locaș ortodox moldovenesc, redându-l în stăpânirea și jurisdicțiunea canonică a Sfintei Mitropolii a Bucovinei, conform legii și Statului pentru organizarea bisericii ortodoxe române din 6 Mai 1935.

În consecință, Vă rugăm să luați măsurile urgente, de comun acord cu Dl. Primar al orașului Suceava, căruia i-am scris tot azi în acest sens, pentru a preda în primirea Sfintei Mitropolii a Bucovinei prin delegatul ce va desemna biserică ortodoxă mai sus menționată, împreună cu toate construcțiunile și îmbunătățirile aflate pe terenul său, pentru a servi Serviciului divin creștin ortodox, conform destinațiunei date de Sfânta Mitropolie.

și educația religioasă a copiilor din școlile primare. Ea însă, cred, nu poate lipsi nici de pe birourile — zic birourile de lucru de toate zilele și nu bibliotecile — ale profesorilor de religie din învățământul secundar și chiar a celor de specialitate din cel superior, dela academiile și dela facultatea teologică universitară care va trebui să se înființeze, fie la București fie la Cluj, și pentru noi uniții. Corespunde întru toate, în cel mai înalt grad.

Latinii vechi spuneau; »Qui bene distinguit, bene docet«. Ca și alte cărți ale părintelui Brînzeu, așa și aceasta este un t. t. întreg, din care nu lipsește nimica, prelucrat de așa, încât întreg tratatul este un neîntrerupt silogism, plecând dela cuvintele de început »ale lui Isus, învățătorul suprem, din cea mai sublimă parabolă: »Ieșit a sămănătorul să sămene sămânța sa...«, logic dedus, ca să ajungă la cele mai juste și mai adevărate concluzii în materia dată. Ne atrag atențiunea împărtășirile și subîmpărtășirile metodice, clare, legate unele de altele, toate bine determinate, bine rotunzite, cari dau multă claritate întregului. Autorul este în curent cu cele mai noi principii pedagogice, psihologice și catehetice. Se provoacă la cel mai tipic scriitor, vechi și noi, la toate autoritățile în materie. Stabilește la care a ajuns această știință, fără a se depărta câtuși de puștin de învățăturile genuine ale Bisericii. Precum abundă numele și pă-

rerile autorilor bisericesti și laici, tot așa de des se provoacă la textul Sfintei Scripturi dela învățăturile cărora nu se abate o literă. Astfel urmând și dezvoltând problemele predice, împede și cu grije, ne dă o nouă lucrare de valoare superioară.

Drept introducere, autorul expune instituția magisterială Bisericii lui Isus, istoria învățământului și dreptul Bisericii de a-și instrui și înăsași pe membrii săi, pe fiilor săi militanți spiritali. Nu intră apoi direct în disciplina catehetică, ci mai întâi ne dă un tratat complet, pe 98 pagini, despre pedagogia în general și numai apoi dezvoltă catehetică proprie zisă, pe alte 239 pagini.

Îmi aduc aminte, că prin anii 1908—1910 când, sub era maghiară, stăpânitorii ungari înființau școli de stat maghiare, în cari nu erau directori preoți români, cari apărau școlile confesionale fiindcă erau românești, la cele de stat urmăreau maghiarizarea, ci directorii erau tot învățătorii, aceștia, deoparte ca să câștige plată mai mare, de altă parte ca să scape de sub supravegherea preoților directori, cereau îndepărtarea preoților dela conducerea școlilor, între altele, pe motivul că preoții nu au făcut studii pedagogice. Dacă pe-atunci era un dram de adevăr în această argumentație, studiindu-se de-acuma pedagogia generală din cartea părintelui canonic Brînzeu, nu se va mai putea spune, că preoții nu știu pedagogie.

In ce privește numărul redus al »uniților« eventual ar mai exista actualmente în orașul Suceava, aceștia își vor procura pe speșele proprii o casă de rugăciuni într'un alt imobil, în conformitate cu normele prevăzute în legea regimului general al Cultelor.

Despre executarea acestei Deciziuni, Vă rugăm să ne raportați de urgență, înaintându-ne și actele dresate cu ocaziunea predării bisericii.

Ministru, ss. *Dr. Angelescu*

Director General, ss. *St. Brădișteanu*

*

Citim și recitim scrisoarea ministerială. Are toate semnele externe ale autenției: hârtia oficială, număr, înscălituri. Totuși este absolut cu neputință să fie genină. Este, fără nici o îndoială, apocrifă. Dela ministerul Instrucțiunii, delă nici un minister, nu se pot scrie astfel de aberații. Trebuie să fie la mijloc o mistificare din cele mai îndrăznețe. — Să privim numai lucrurile ceva mai de aproape.

Credincioșii unui cult recunoscut de lege au o biserică. Una singură în localitate. E a lor de un veac și jumătate. O au cu temel legal și 150 de ani nimeni nu-i tulbură în posesiune. — În 23 Mai 1936 se prezintă la preotul bisericii o delegație impunătoare: prefect, primar, polițai și un preot ortodox și cer intrarea în locașul vechi și sfânt în calitate de reprezentanți ai Comisunii monumentelor istorice (nu putea lipsi nici acest element de mică excocherie). Abia intrați, se apucă de scris, fac inventarii și, pur și simplu, se declară stăpâni pe clădire, pe care o și cinstesc cultului ortodox (care are în oraș alte 5—6 biserici). Totul cu motivarea suverană, că zidirea e o ctitorie domnească din 1550. — „Comisia“ însă își continuă „lucrările“: ia și casa parohială, zidită după 1800, care nu mai e ctitorie domnească, dar prinde și ea bine preotului ortodox. Are însă Oa. Comisie și un gest de neroniană înduloșare: l-se rape inima de jalea credincioșilor jăfuiți și uluiți. Li-se acordă, prin urmare, grația nemeritată ca să-și poată face, dacă vreau, altă biserică. — Toate acestea în a lor rânduială săvârșindu-se, Duminecă în 24 Mai mare sobor de preoți ortodocși a târnosit din nou biserică luată dela

papistăși, precum frumos și cu chibzulală a scris reporterul „Universului“.

Ei bine, acest lucru este absolut incredibil. Nici nu vrem să-l discutăm. Așteptăm, ca ministerul Instrucțiunii să dea fără întârziere lămuririle necesare. Să facă cercetări și să pedepsească exemplar pe mistificatori. — Pentru că, oricum, România este o țară care are legi și autorități puse să le păzească. Ele ocrotesc în special dreptul de proprietate. Nu există lege care să autorizeze răpirea unui imobil pe care eu îl stăpânesc pașnic de 150 de ani. Cine ar cerca să mi-l ia cu forța este hoț ordinar, care trebuie să înfunde pușcăria. Dacă cineva pretinde, că are pretensiuni ori drepturi asupra imobilului meu, este lege. N'are decât să și-le valideze pe calea legii. Nici un ministru, oricât ar fi el de grozav ori de înfolat, nu poate decreta cu dela sine putere să fim jăfuit și nici o autoritate: prefect, primar, polițai, nu poate executa astfel de ordin dacă s'ar da. Abuz de putere și complicitate la răpire în drumul mare se chiamă crima pe care ar săvârși-o.

Este imposibil ca în România să se găsească ministri și autorități capabile de așa crimă. Asta ar însemna curată și flagrantă anarhie, o patență răsturnare a oricărui ordine de drept. — De aceea credem că e vorba de o simplă mistificare ori inducere în eroare. Rugăm, deci, ministerul, să facă cercetările și să dea lămuririle ce se impun.

Dacă nu, mai sunt în România judecătorii și tribunalele!

Agru din Turda muncește. Adunarea generală din acest an a fruntașei organizații agriste din Turda, ținută în 19 Aprilie c. s-a transformat în aleasă sărbătoare. Prezentă a fost toată elita credincioșilor noștri, preoți și mireni. S'au citit dările de seamă ale comitetului și s-au spus cuvinte potrivite. Toate contribuind la înălțarea sufletească și fiind îndemni de a stăruii pe drumul apucat.

Bun și rodnic drum. Din Mai 1935 până la adunare, comitetul a ținut nu mai puțin de 9 ședințe. S'au organizat, în Dumineci, 7 „șe-

zatori creștinești“, cu program bogat, 2 și 3 conferințe fiecare. Și nu toate în centru, ci pe rând în cartierele dela periferie și fabrici, apoi în parohiile vecine. De fiecare dată prefăcând Dumineca în adevărat praznic: dimineața membrii „Agrului“ luau parte la Liturghie, unde cântările le executa corul Asociației corale, condus cu pilduitoare râvnă de d. prof. *Ioan Ghiriș*. — Neuitate vor rămâne nu numai pentru credincioșii din Turda, ci pentru întreg jurul, serbările de încheiere ale „Anului sfânt“, patronate de Agru, care a ridicat și crucea comemorativă a acestui eveniment sacru. — De mare importanță trebuie socotite conferințele pe care, la chemarea Agrului, le-au ținut în Turda un șir întreg de fruntași ai Bisericii noastre (Dr. Valeriu Pop, Dr. Titus Malai, Augustin Popa, Dumitru Neda, Ovidiu Hulea, Rvsm. Gheorghe Dănilă, Cosma Avram, P. Iosif Tălmăcel, Rvsm. Victor Bojor și P. Dominic Neculăeș). Se dau, cu astfel de ocaziuni, nu numai învățături folositoare și noi îndemnuri de bine, ci se și cimentează sentimentul de solidaritate și încrederea în biruința cauzei comune. — Cassa, chivernisită de d. *Gavril Coroiu*, încă este un barometru al zelului agrist din Turda. Ea arată venituri de 9880 Lei, cea mai mare parte din taxe de membru.

După astfel de rezultate, nu-i nici o mirare că adunarea a confirmat, cu unanimă însuflețire, de președinte pe d. prof. *Ioan Mureșanu*, care a condus Agrul provizor și anul trecut, și a trimis călduroase mulțumiri dlui *Iraian Migia*, f. vicepreședinte, acum mutat din Turda. Vicepreședinte a fost proclamat d. *Emil Pop*, care a ținut apoi o frumoasă conferință despre drumul pe care trebuie să-l urmăm în viață. Dsa a găsit accente impresionante pentru a arăta rolul mântuitor al credinței, de altă parte imperioasă nevoie de acțiune și de iubire creștinească, pentru transformarea lumii.

Așa s-a încheiat apoi, în acordurile sărbătorești ale „psalmului „Cine se va sui în muntele Domnului“ cântat de corul „Asociației Sf. Maria“ sub conducerea dlui I. Ghiriș, această adunare generală, care promite să nu fie

în 5 capitole tratează 1. despre educație în general; 2. despre educația corporală, 3. despre educația intelectuală, 4. despre educația morală și 5. didactica practică. Metodica. Studiind clerical această pedagogie, dacă mai este și dela natură predispus cât de cât pentru a fi educator, „dascăl“, nu se poate să nu corespundă pe deplin chemării sale, iar dacă nu e predispus, și atunci acomodându-se celor expuse aici, nu va da greș.

În Catehica propriu zisă apoi, altoind în trunchiul viguros al pedagogiei generale, mlădița nobilă, mai spirituală a Instrucției și educației religioase, cultivă florile disciplinei catehetice, cari impregnate de sufletul catehetului, vor produce fructe supranaturale. După 19 pagini de introducere, în cari ne dă noțiunea catehetice, expune istoria învățământului religios catolic și istoria catehetice catolice, trece la catehica formală. În aceasta, sistematic și bine documentat, expune minușios tot ce poate ajuta pe un preot-catehet să devină un priceput, orientat, bun și însuflețit instructor și educator religios: privitor la ținuta lui, la materialul de propus, la forma în care trebuie să prezinte și să strecoare în suflete cunoștința adevărului și principiile de morală. La tratatul asupra treptelor formale, arată păreri pedagogilor mai competenți în chestiune, prezentând și formula de trepte, pe care o judecă însuși autorul de mai ducătoare la scop. Este foarte la loc observarea, că in-

structorul catehet nu trebuie să se țină prea strict de „trepte“. Ar fi bine, cred, să se spună și aceea, că după ce totuși trebuie să se urmeze un plan sistematic în predarea materiei, și după ce avem modele mai multe de „trepte“, nu e nevoie să ne legăm de o anumită formulă, ci se pot folosi diferitele variații de trepte, care se dovedește a fi mai practică în speță, după felul subiectului care se predă, care e la rând.

Părintele Dr. Brinzeu dă și două lecții model de cateheză. Și nu trece cu vederea nici mijloacele supranaturale de educație. Își ține de sfântă datorie să expună și istoria catehismului (catehizației) la noi Români de ambele confesiuni, ca să știm cum stăm noi și ce ne lipsește nouă.

Se îngrijește să ne dea îndrumări și asupra principiilor speciale, ce trebuie ținute la predarea istoriei biblice, a liturghice și a istoriei bisericești. Observă foarte la loc, că între istoria biblică și între catehism trebuie să se realizeze și susțină o legătură strinsă, deplină armonie și mai ales, că: *Biblia nu învață direct, nemijlocit însuși, cum greșit susțin și practică reformații, ci magisteriul Bisericii este acela, care are căderea să ne învețe nemijlocit, în baza Isoarelor credinței* (Pag. 133). Este important să-și dea seama despre acest criteriu fundamental în Biserica lui Isus, în propunerea învățăturii adevărate, toate păturile credincioșilor. Mai vărtos clasa cultă, intelec-

tualii să nu piardă din vedere acest criteriu. Ignorarea, ori nebagarea în seamă a acestei dispoziții în Biserica lui Isus aduce cu sine indiferentismul religios, ținuta nepotrivită a unora față de practica creștină corectă și a adus cu sine diferitele desbinări bisericești: schisma orientală, reformațiunea, anglicanismul, pocăitismul ș. a. Relevări de astfel de adevăruri mult grăitoare și cu mari consecințe în viața religioasă găsim în cartea p. Brinzeu, atât în aceasta parte, cât și în a doua, în Catehica materială, în Metodica catehismului: multe binevenite, din cari unele scapă și membrilor clerului.

Metodica catehismului apoi este atât de complet prelucrată, încât poate să servească de carte de pregătire, zi de zi, nu numai preoților catolici din școlile primare, ci pentru foarte multe lecțiuni din dogmatica specială și din etică; cu atât mai vărtos pentru catehismul de cl. III a școlilor secundare. În deosebi aplicările, la toate lecțiunile, sunt de neprețuit. În chestiunile mai gingașe, mai delicate, ne indică deslegări, îndrumări și aplicări practice, liniștitoare, sigure.

Prevede cele mai dificile situații dintre educator-instructor și elev și cele mai mici amănunte, de cari trebuie să ție seama, să grijească catehetul; și privitor la toate dă îndrumări, soluții înțelepte, ducătoare la scop (ex. pag. 96, 97; apoi pag. 161, 180, 181 cu sublinia; pag. 184; 233 ș. a.).

nici decât o încheiere ci mai mult un început. Garanție] ne țeste, alături de conducere, păr. Dr. [Coriolan] Sabău, neobositul animator al tuturor pornirilor de zidire sufletească din Turda.]

Slujbe și slujbe

Creștinul având credința că orice lucrare a sa trebuie să înceapă, să se continue și să se termine cu Dumnezeu, se conformează. Ba nici nu-i mulțumit numai cu ruga sa pentru acest ajutor alui Dumnezeu, ci recurge și la ruga altuia și în special a preotului, care este mijlocitor între om și Dumnezeu. Această mijlocire se face prin săvârșirea ss. taine și slujbelor dumnezeiești, care aduc har din ceriu pentru cei cari sunt pregătiți să-l primească.

Nu ni-e gândul să dovedim aici instituirea tainelor și slujbelor dumnezeiești, ori a drepturilor și datorințelor ce le are preotul și creștinul în legătură cu ele, ci să arătăm felul cum trebuie să-și îndeplinească ambele părți datorințele.

Creștinul are dreptul să se folosească de toate slujbele dumnezeiești, dar are în schimb și datorința de a solvi stipendiul cuvenit pentru susținerea preotului și osteneala sa. Căci doar așa se spune la s. Scriptură, că „vrednic este lucrătorul de plata sa“ (Luca 10, 7). Această datorință a creștinului îndeplinită, reclamă însă datorința preotului de a rezolvi întocmai cererea petiționarului. Cererea credinciosului și promisiunea preotului constituiesc un contract, și încă unul din cele mai delicate ce pot fi. Chiar și legile civile, în cele ce le privesc, declară de nul și fără putere de executare orice contract din care ar rămânea neîndeplinită chiar și numai o condițiune. Cu atât mai mult se face greșală gravă când nu s'ar îndeplini întocmai contractul în cele spirituale. Atât este de categorică porunca în executarea acestor contracte, încât se cere să se țină cont chiar și de numărul luminilor pe care îl cere credinciosul. Toate acestea pentru că altfel s'ar vătămă justiția comutativă.

Ce se întâmplă însă? Cred că, nu odată, s'a întâmplat cu oricare frate preot, că s'a trezit cu vr'un credincios cerându-i o slujbă de care nici n'a auzit. Și, la ce le-aș mai și înșira? Aș lăsa poate afară pe care le știu unii, ori aș spune de care alții n'au auzit. Nu cercetez să găsesc izvorul lor. În tot cazul, al multora este superstițios, și inventat de cei cari urmăresc venit urit. Nici prin minte nu-mi trece să susțin că doar preoții noștri ar face așa ceva. Dar nu pot să nu spun că sunt și de aceia cari nutresc credința în astfel de slujbe.

Unii preoți, sub motiv de a nu refuza pe credincios, primesc cererea să îndeplinească slujba de care i-se spune. Neștiind ce-i la adicățile acea slujbă, se execută așa, că face

Scăderi, lipsuri, păreri greșite de geaba am căutat în aceasta carte. Poate vor fi alții mai iscusii; dar eu n'am găsit.

Considerând, că noi Românii unii suntem relativ pușini, de câștig material prin scrierea și punerea în circulație nici a acestei cărți nu poate fi vorba. Nici munca materială nu i se va răscumpăra. Aceasta o știe autorul prea bine. Și dacă totuși lucrează înainte, n'avem decât să-i oferim răsplata morală, folosindu-ne de carte în munca noastră de catehezi-educatori cu toții, să-l felicităm și să-i dorim puteri de muncă pentru a-și termina opera începută — și la mai multe.

pr. Cornel Andrea
profesor de religie

o slujbă pe care o alege el, în locul celei cerute. Acest preot îndeplinește contractul? Nu. Nu pot să ofer ce nu mi-s'a cerut. Aici e de lipsă altceva: acestor credincioși să li-se dea numai decât lămuririle necesare și să li-se țină alte slujbe, după năcazul ce-l au. Nici odată nu mi-s'a întâmplat, în astfel de cazuri, să nu renunțe la slujba ce se cerea, și să nu primească alta. Natural, spunându-și că alt preot face, te aduce în situație foarte grea, încât numai cu mare prudență poți scăpa să nu apari că nu te pricepi, ori să nu arăți că alt preot lucrează rău.

Se cere mai multă clarificare a credincioșilor asupra slujbelor dumnezeiești. Ei trebuie să fie deplin convinși de folosul slujbelor dumnezeiești. Și că singur preotul este chivernisorul și sfătuitorul în această materie. Dâșii trebuie să știe că preotul nu este gâcitor nici vrăjitor, ci este ispravnicul tainelor lui Dumnezeu. Nu trebuie lăsați în ignoranță cu privire la valoarea fiecărei slujbe, și să fie deplin clarificați și convinși mai ales de măreția jertfei liturgice. La aceasta să fie îndemnați credincioșii noștri cu multă stăruință, căci puterea sf. Jertfe liturgice străbate ceriul și pământul.

Pr. I. Oniga

Adevărata rătăcire

Biserica lui Hristos, în decursul veacurilor, a cunoscut tot felul de rătăcirii. Una mai brează decât alta. Din toate însă, har Domnului, a ieșit învingătoare. A știut chiar să tragă folos: precizându-și punctul de vedere și eliminând curentele subversive.

În Biserica noastră română unită cu Roma, oamenii nu-s mai cu stea în frunte ca în alte părți. Se ivesc și la noi rătăcirii. Așa, acum 50 de ani, după cum afirmă d. N. B. în numărul penultim al „Unirii“, „în legătură cu latura teologică a sacrificiului liturgic“, și-a făcut apariția una. Biserica noastră nu prea a știut să-i tragă folosul cuvenit. Altfel cum se poate explica, că ea reînvie în zilele noastre? Sigur, cu altă mască și cu alți actori. Vorba e că reînvie. Că doar, așa se zice, e o adevărată rătăcire a susține, că, la concelebrare, preotul care nu dă pe la masa proscomediei, nu ar aduce jertfă întreagă („Unirea“ nr. 18: Ignoranță sau indolență?).

La frații noștri de rit latin, astfel de probleme nici nu se mai discută. Sunt cu desăvârșire excluse. Datorită disciplinei aspre ce îi caracterizează, ei de mult au tranșat chestiunea aceasta. Au hotărât, anume, ca fiecare preot să servească singur sf. liturgie. Rubricile rânduelii de observat în timpul celebrării liturghiei, la ei, sunt strict obligatorii. Iar *Pius V* în bula plasată în fruntea liturghierului (Missale) pretinde să se celebreze sf. liturgie: „juxta ritum, modum, normam in missali praescriptam“. Cu alte cuvinte: la cel de ritul latin litera omoară (II. Cor. III. 6). Căci, cu riscul de a nu fi licit sacrificiul liturgic, trebuie să îndeplinească ceea ce face preotul nostru la masa proscomediei. Firește, sunt și excepții. La anumite zile, sunt concelebrări. Însă numărul lor e limitat și bine fixat. Atunci concelebranții n'au decât să rostească, împreună cu pontificantele, rugăciunile de oferirea darurilor. Deci totul e în deplină ordine, sub acest raport.

Natural e, să vedem acum care este situația la noi? Dar mai întâi de toate să precizăm punctul nostru de vedere. Mi-se face cap de acuză, din partea d. N. B., că aș fi căzut într'o adevărată rătăcire. Asta pentru că aș considera proscomedie ca identică cu ofertoriul latin. Ori, așa ceva eu niciodată

n'am subscris și nici nu voiu subscrie. Am afirmat, că sacrificiul liturgic, căruia îi lipsește părțile cari se recer la integritatea și perfecțiunea sacrificiului, nu e întreg. Asta e clar ca lumina zilei. Deoarece, principiul vorbind, dacă dintr'un întreg lipsește o parte — fie și pregătitoare, însă necesară, — prin însuși faptul, înceată să mai fie un întreg. Prin urmare, dacă din ofertoriu lipsește ceea ce îi pregătește și contribuie la integritatea lui, ofertoriul nu mai poate fi complet. Iar făcându-se atentat la ofertoriu, indirect se face și la perfecțiunea sacrificiului liturgic. Cel puțin în ce privește latura rituală-tipiconală. Acestea odată precizate, va putea vedea orișicine că nu e nici o rătăcire în cele susținute de mine.

Acum să revenim la situația dela noi. Din parte-mi, socot absolut inutilă orice discuție asupra faptului că e necesar ori ba, a da pe la masa proscomediei. De oarece, această chestiune e deja de mult limpezită de oameni cari se bucură de mare trecere în această materie. „Când concelebrează mai mulți preoți, fiecare are să facă aplicarea fructului special după anumită intențiune, ca și cum ar celebra el singur, deoarece atâtea sfinte liturghii se ofer, cât e numărul concelebranților. [...] ... După ritul Bisericii noastre este îndrumat celebrantele să facă aplicarea la proscodie; iar în decursul liturghiei la ofertoriu — când ieșind cu darurile — are să se facă amintirile“ (Dr. Isidor Marcu: Liturgica, 158). Acelaș lucru reiasă și din ritualul proscomediei. Și anume la rubrica liturgică (Liturghierul-nou, 56) sunt făcuți atenți toți câți aduc sacrificiul liturgic: „și apoi pomenește cu numele pe cel vii, pe cari îl va vrea — și mai întâi pe cel, pentru care se aduce sf. jertfă“. În cele din urmă trebuie luată în socotință și practica Bisericii noastre. Din timpuri memorabile a rămas fidelă atât la cele ce învață Liturgica de Marcu, — adeca cumcă 2 momente sunt pentru a-și fixa intențiunea sacrificiului liturgic: la masa proscomediei și în timpul liturghiei; și tot așa la cele dela rubrica liturgică: de-a aminti pe cel pentru cari se aduce sf. liturghie și la masa proscomediei.

De altfel însuși d. N. B. militează pentru teza noastră. Citez: „În ce privește chestia cu proscodie, avem și o interpretare oficială (între noi fie zis, liturghia e un bun comun, iar interpretare oficială în această materie nu se poate da decât cu aprobarea Papii) apărută în circularul VI din 1934 al episcopiei Maramureșului (Nr. 6410—1934), în care se spune că „pentru preoții concelebranți aunge o recapitulare globală făcută în gând, a rânduelii săvârșite de primul preot, și săvârșirea părții în legătură cu particulele ce înșiră le pun pe disc (sublinierea e a noastră)“. Îi suntem adânc recunoscători pentru acest puternic argument. Toată lumea pricepe că acest text pretinde mai mult decât ceream noi. Căci pe lângă că impune fiecărui preot datorită să-și pună particulele de lipsă la masa proscomediei, îi mai obligă și la o recapitulare globală, făcută în gând, a părții ce a precedat.

Am spus aceste lucruri nu de dragul polemicii — departe de mine gândul acesta — ci pentru a avea mai multă uniformitate în Biserica noastră. Fiindcă și așa suntem foarte împetrișiți. În acelaș oraș, dela o biserică la alta, variază rânduelile liturgice. Ca să amintim numai câteva cazuri. Așa, unii nu ridică mâinile de loc acolo unde e prescriș; alții — durere — le prea ridică. Unii găsesc nepotrivit să te închini de 3 ori înainte de... Sfintele sfinților, și se închină, de mântuială, abla, o singură dată; alții apoi se prea avântă.

Anomalii cari trebuiesc reglementate precis!

Șt. B. Dragu

Pelerinaj românesc la Roma

În zilele de 7—22 Mai 1936, sub patronajul I. P. S. episcop din Oradea, *Valeriu Traian Frențiu*, s'a organizat un pelerinaj românesc la Roma. Au participat 62 de pelerini din toate părțile țării. Conducător: Păr. canonic *Ludovic Tăutu* din Oradea, în legătură cu CIT (Compania Italiana Turismo).

Întâia oprire a fost la *Veneția*, a doua la *Padova*, a treia la *Florența*. Pretutindeni s'au oficiat slujbe religioase românești în principalele lăcașuri de închinare creștinească ale Italianilor: la San-Marco în Veneția, în biserică S. Anton la Padova, în catedrala Santa Maria dei fiori din Florența.

Sosirea pelerinilor la *Roma* s'a întâmplat la 12 5, 1936, în ziua deschiderii expoziției mondiale a Presei Catolice.

Solemnitatea deschiderii având caracter strict oficial, la aceasta n'au putut fi admiși decât cardinalii, patriarhii, arhiepiscopii, episcopii, prelații, corpul diplomatic de pe lângă S. Scaun și câțiva reprezentanți ai comitetelor naționale ale Presei Catolice. Acești reprezentanți pentru România au fost: Păr. canonic *I. Georgescu*, vicepreședintele comitetului de presă al AGRU-ului, păr. *L. Tăutu* secretar general și păr. *Dr. Pal* dela Iași (Moldova).

La expoziția Presei Catolice

Această solemnitate s'a desfășurat în sala cea mare a Expoziției, anume amenajată în acest scop. Pe peretele din față, adică în dosul scenei, se vedeau următoarele semnificative cuvinte latinești: „Negreșnicul învâțător al adevărului se închină armele adevărului“ (Inerranti veritatis magistro veritatis arma dedantur). Peretele din dreapta era împodobit cu un frumos tablou reprezentând învierea Domnului Hristos, iar cel din stânga închinarea magilor și a păstorilor la nașterea din Betleem.

Exact la ora indicată și într'o atmosferă de sărbătorească reculegere, Sf. Papa Pius XI, însoțit de suita sa, își face apariția în sala festivă. Imediat contele Dalla Torre, președintele expoziției la cuvântul, cetind un discurs în care arăta scopurile urmărite de organizatori. Întâial a fost înfățișarea rezultatelor de până acum ca într'o oglindă fidelă. Al doilea, trezirea interesului preoșimii și a credincioșilor pentru cea mai puternică armă a zilelor noastre: Presa periodică.

Cuvântul S. S. Papa Pius XI

Răspunzând, Papa Pius XI mulțumește tuturor celor ce s'au ostenit pentru înfăptuirea acestui gând mareș. Salută cu părintească dragoste pe toți cei de față și pe cei ce din cuvioase pricinii n'au putut să vie. Îi pare rău că lipsesc dela expoziție două țări mari: vasta și greu încercata Rusie și Germania, în deosebi cunoscută și dragă. Despre Rusia spune că cu adevărată furie distruge tot ce e religios, mai cu seamă catolic; totul, afară de credință și eroism care ele înscriu zilnic noul și slăvite capitole de martirologiu. Iar despre Germania, că, împotriva oricărei dreptăți și adevăr, prin voite identificări artificiale și confuzii între religie și politică, nu se admite existența unei prese catolice. Și într'o țară și cealaltă, acestei prese i se face cinstea de a se teme de puterea ei, de a i se aduce omagiul cuvenit numai adevărului: de a-l nega și a i se împotrivi cu încăpăținare.

Ziarștilor le atrage luarea aminte asupra comunismului. Acesta amenință totul, întinde curse în ascuns și atacă fățiș: demnitate individuală, sfințenie familiară, ordine și sigu-

ranță civilă, religie. Pilde înfloritoare sunt: Rusia, Mexic, Spania, Uruguay, Brazilia. Propaganda ascunsă, tănuțită e mai primejdioasă decât cea violentă, fățișă. Arată apoi marea greșală a celor ce împiedecă Biserica să lupte împotriva acestei propagande. „Strigătului înfricoșător a celor fără Dumnezeu — Incheie Papa — „expoziția noastră îi răspunde cu încrezătoare și mișcătoare rugăciune liturgică din timpul Paștilor: Rămâi cu noi, Doamne, căci ziua s'a plecat. Un trist amurg ce pare prevestirea unei nopți și mai triste se lasă peste lumea întreagă: Rămâi cu noi căci atunci și în tuncime ne va străluci și ne va povăzui lumina ta: rămâi cu noi Doamne!“

Expoziția

A urmat vizitarea expoziției nespuse de interesantă și sugestivă. Națiunile mari (Franța, Italia, Belgia, Portugalia, Olanda, Anglia) au pavilloane speciale. S'ar putea scrie volume întregi despre pavilionul fiecărei națiuni mari. Noi, Românii, figurăm în două săli: una destinată aproape în întregime nouă, fiindcă celelalte neamuri balcanice (Bulgari, Greci, Albanezi), toți laolaltă abia au jumătate de perete. Deosebit de această sală, Românii Uniți — elementul catolic cel mai de seamă din România — mai au un colțșor și în sala riturilor orientale, alături de Ruteni, Armeni, Sirleni, Arabi, Copți etc. Nu ne putem plânge că nu ni s'a dat atenția cuvenită. Că ne-am fi putut prezenta mai bine, e altă socoteală. Aceasta, însă, ne privește pe noi, nu comitetul de organizare al expoziției. Mai amintim că Păr. canonic *I. Georgescu* a tipărit în franțuzește răspunsul la „Schema pentru un studiu asupra presei periodice catolice și necatolice din România“ (Orade, 1936, 192 p. în 8° mare 60 de lei). Această lucrare durabilă credem că, răspândită în număr potrivit de exemplare, ne va face un serviciu mai bun decât expoziția noastră din care lipsese deocamdată tablourile statistice, diagramele, hărțile și care expoziție și de altfel are caracter efemer.

Dacă n'au putut asista toți pelerinii români la solemnitatea deschiderii expoziției presei, în schimb toți au vizitat cele patru mari bazinele creștine: San Pietro, San Paulo fuori le mura, Santa Maria Maggiore și San Giovanni di Latrano, apoi San Pietro în vinculo, catacombele, muzeele ș. a. În deosebi mișcătoare a fost slujba românească oficiată la mormântul S. Petru. N'a fost inimă care să nu fi palpitat de emoție, când s'a rugat acolo „pentru unirea tuturor“. Mai ales Românii trebuie să se apropie cu cea mai mare evlavie de acest mormânt și de scaunul urmașului lui Sânt-Petru, fiindcă, alături de Mântuitorul, nimeni nu e mai mult pomenit ca purtătorul cheilor împărăției cereștii. El e soțul nedespărțit al Domnului Hristos și în basmele populare.

Audiența la Papa Pius XI

Neuitată române audiența avută de pelerinii români la Papa Pius XI Joi, 14. 5. 1936. La ei s'au adăos studenții teologi din noul colegiu românesc, numit după numele actualului papă-ctitor, apoi câțiva membri ai coloniei române din Roma, încât numărul lor se apropia de sută.

Primit în genunchi de pelerini, S. Părinte trece pe dinaintea fiecăruia, dându-i inelul să-l sărute. Prezentările le face Excelența Sa I. P. S. episcop *V. Tr. Frențiu* dela Oradea. Când Papa ajunge în fața păr. canonic *I. Georgescu*, acesta îl prezintă în semn de omagiu noua sa

lucrare: „La presse périodique en Roumanie“, frumos legată în piele albă și împodobită cu insignele papale. Domnul general *Dănilă Popp*, Sf. Sa a ținut să-i adreseze câteva cuvinte de recunoaștere și mângăiere, spunând că știele dela I. P. S. Frențiu ce creștin bun și evlavios este DSa (se cuminecă zilnic) Pontiful e viu impresionat de frumusețea și originalitatea costumelor naționale ale pelerinilor noastre. Când a ajuns în dreptul doamnei *Valeria Dr. Bleda* născută *Radu*, i s'a atras luarea aminte S. Părinte asupra darului ce aceasta a făcut bisericii noului colegiu prin prestolnița (acoperitoarea de altar), înfățișând în cusături frumoase cina cea de taină.

Papa Pius XI către pelerini

Isprăvind această ceremonie, Papa Pius XI se oprește în ușa prin care venise și de acolo adresează pelerinilor următoarele cuvinte:

Mă bucur ori de câte ori pot să văd pe Români. După cum arată și numele vostru — Români Romani — între țara voastră și între Roma sunt legături vechi, nepieritoare. Cetatea eternă e leagănul naționalității și al credinței religioase a Românilor. Când au plecat ostașii lui Traian — episcopul vostru încă se cheamă Traian — să cucerească Dacia și s'o aducă în lumina istoriei, odată cu ei au plecat și cei din-tâl creștini în România de astăzi. De aceea eu sunt încredințat că voi încă ați venit să venerați nu numai monumentele originii voastre glorioase, ci să vă închinați și amintirii Sfântului Petru care nu poate fi înlăturat din tradițiile și din viața neamului vostru.

În această privință, nădejdi îndreptățite nădă prezența unui număr din ce în ce mai frumos de tineri în colegiul vostru și al nostru. De aceea binecuvântarea noastră părintească e nu numai pentru acești fii așa de apropiați sufletului nostru ci și pentru voi toți, apropiați sau depărtați, pentru familiile și rudele voastre și pentru scumpa voastră țară, România. Drept amintire dela această vizită făcută părintelui comun al creștinătății, Vă rog să primiți câte o icoană pe care Vi-o va da veneratul nostru frate episcop dela Oradea“.

Urmează binecuvântarea apostolică, primită de pelerini în extaz de fericire, gândindu-se că ea vine dela urmașul aceluia care a fost predestinat să fie temelie Bisericii și căruia puterea cheilor de a lega și deslega, de-a binecuvânta și osândi, i s'a dat și deosebit și chiar mai presus de ceilalți apostoli, ca el, oarecând întorcându-se să întărească pe frații săi...

Adânc mișcați, pelerinii intonează spontan, ca la un semn magic, fără de nici o probă prealabilă, de trei ori, înălțătorul „Mulți ani trăiască! Mulți ani! Scena a fost atât de impresionantă, încât S. Părinte, după al treilea acord, nu s'a putut răbda să nu se mai întoarcă odată cu fața către pelerinii români, adresându-le îndușătorul „Adio!“

N'a rămas ochi nemuliat în lacrimi, nici inimă necutremurată de fiori de dragoste pentru locșitorul lui Hristos pe pământ, pentru capul și părintele tuturor bisericilor din Răsărit ca și din Apus, pentru Prea Fericitul, Prea Sfântul, cel de o potrivă cu Ingerii întru Hristos, Părintele părinților, Sfinția Sa Papa Pius XI, pentru care toată suflarea românească nu se poate ruga în dejuns ca bunul Dumnezeu să-l țină întru lungime de zile...

Coboriți în curtea San-Damasco, pelerinii se fotografiază împreună. Cel mai mulți trec apoi încă odată prin basilica San-Pietro să se închine moaștelor acestuia.

Sfințirea bisericii românești din Roma

Istorică rămâne și ziua de Duminică 17. 5. 1936, data binecuvântării bisericii noului

colegiu românesc „Papa Pius XI”. Așezată pe vârful Janiculului, lângă farul menit să lumineze cea mai bună parte a acestei coline, la cotitura unei încântătoare serpentine, având intrare deosebită de a colegiului și putând deservi și alte nevoi sufletești decât cele pentru care în rândul întâi a fost destinată, cu iconostas, cor și o acustică minunată, această biserică e pur și simplu un gluvaer pe care Sf. Părinte, alături de atâtea altele, îl cinstește Bisericii noastre. Icoanele principale zugrăvite cu o artă desăvârșită sunt Domnul Hristos, Malca Sfântă, S. Ioan Damaschinul și S. Nichita (Nictas) din Remesiana apostolul Românilor. La mijlocul iconostasului, între cele două șiruri de icoane, se citesc sugestivele cuvinte ale apostolului: „Tuturor celor din Roma, iubiiților lui Dumnezeu celor sfinți, credința voastră se vestește în toată lumea”. După binecuvântarea acestora, I. P. S. episcop Frențiu face citești (anagnostii) pe cinci clerici ai noului seminar. Apoi începe liturghia.

După eșirea cu darurile I. P. S. Sa asistat de păr. prepozit Al. Breban dela Baia Mare, canonicii I. Georgescu și L. Tăutu dela Oradea, de preoții Dragomir și Crihălmean, hirotoneste de preot pe diaconul *Gheorghe Grecu* din eparhia Clujului. E cu deosebire impresionantă încununarea și sărutarea celor patru colțuri ale altarului făcută de candidatul la preoție, condus de cel dintâi doi canonici, dar și celelalte acte ale consacrării: lipirea frunții noului hirotonit de masa sfântului altar, punerea mâinilor episcopului, dramatica lui îmbrăcare cu odăjdii. La fel și hirotonirea diaconilor Iuliu Hirțe din Oradea și Vasile Țiplea dela Baia Mare, după consacrarea speciilor euharistice.

Răspunsurile liturgice le-a dat frumosul cor al elevilor colegiului „Papa Pius XI”, ajutați de frații lor din colegiul de Propaganda Fide, sub conducerea destoinică a tânărului Ilușiu „cantus magister” în acest din urmă colegiu.

În afară de pelerinii români și cei doi miniștri ai României d. *Aurel Ioan Vassiliu* dela Vatican și d. *Ion Lugojan* dela Quirinal, la aceste înălțătoare solemnități asistă: Excel. Sa Mons. Giuseppe Cesarini, asesor la Congregația Orientală; Exc. Sa Mons. Thaci, arhiepiscop de Scutari; Mons. Parente, rectorul colegiului de Propaganda Fide; Mons. Enrico Benedetti dela Biblioteca Vaticană; Mons. Camagni dela Secreteria de Stat; Mons. Mojoli dela Congregația Orientală; Mons. Mulders dela universitatea catolică din Nimega; P. Preseren S. I. asesor; PP. S. Salaville și De Meester; directorii și elevii colegiilor grec și rutean ș. a.

Predica I. P. Sa ep. Frențiu

La sfârșitul slujbei, I. P. S. episcop Frențiu, întemeindu-se pe evanghelia zilei (a orbului din naștere), rostește o foarte potrivită predică ocazională. I. P. S. Sa atrage luarea aminte asupra munificenței și bunătății S. Părinte care a zidit cu toată cheltulala sa colegiul și biserica aceasta pentru formarea viitorilor apostoli ai neamului. Ei vor fi pildă tuturor și vor munci ca toți să fie una. Poporul român își are obârșia dela Roma. Printre coloniștii împăratului Traian au fost și creștinii, precum a zis și S. Părinte Papa. Ei au adus cei dintâi sămânța credinței creștine în părțile noastre. Până în secolul al XI-lea noi am fost în legătură sufletească cu Roma. Desbinarea cea mare a Bisericii Răsăritului de centrul unității s'a făcut fără știrea și învoirea, dar spre paguba și stricăciunea noastră cea mai mare. Așa au început anii blestemului în mijlocul neamului românesc. La 1700 marele arhieru Atanasie Anghel Popa ridică acest blestem dela Români Transilvăneni și aduce

în schimb binecuvântarea unirii. Dela Blaj, centrul Bisericii unite, această binecuvântare trece pe rând, în toate părțile locuite de Români. Elevii colegiilor din Roma au fost cu deosebire purtătorii acestei binecuvântări cereștii. Idealul de unitate națională-politică e astăzi aproape în întregime împlinit. Pentru întărirea acestei unități se cere și o altă unitate superioară: cea religioasă.

I. P. S. episcop Frențiu încheie mulțumind lui Dumnezeu pentru nemărginitele daruri revărsate asupra neamului nostru întreg, apoi S. Părinte Papa Pius XI pentru aceste ctitorii mari cari îl vor înscrie numele cu litere neperitoare în analele nației și Bisericii noastre. Cerșește apoi harul lui Dumnezeu asupra tuturor celor de față, asupra celor depărtați, dar atât de iubiți de acasă, asupra M. Sale Regelui Carol II, asupra stăpânirii sale care are să lupte cu atâtea greutăți în aceste zile critice. I. P. Sa ar dori să audă de pe buzele tuturor Românilor mângâietoarele cuvinte rostite de orbul din naștere tămăduit în chip miraculos: „Cred, Doamne!”

Pelerinajul și măreța sărbătoare dela Roma nu se puteau încheia cu o rugăciune mai potrivită, mai semnificativă decât aceasta.

Toți pelerinii vor păstra amintiri neuitate din aceste zile cu priveliști și evenimente mărețe.

I. Pelerinii

Avem preot român unit la Iași. Cu data de 17 Maiu a. c, avem preot greco-catolic în *Iași Moldova*. La această dată, părintele protopop al Bucureștilor, Dr. Vasile Aftenie, a introdus în noul post înființat, pe părintele *Aurel Bungărdeanu*, fost misionar în America.

Având în vedere risipirea credincioșilor noștri în orașele Vechiului Regat, întru toate asemănătoare risipirii credincioșilor din orașele mari ale Americii, socotim, că dată fiind această identitate de pastorație, trimiterea în Iași a părintelui Bungărdeanu, venerabil preot care a stat fără șovăire la dispoziția intereselor bisericii zece de ani de zile, este cât se poate de nimerită. Dumnezeu îi va ajuta ca să fie la înălțimea împrejurărilor în care trebuie să activeze.

Este mai pe sus de orice îndoială, că înființarea acestei parohii, dincolo de gândurile strănte ale unui interes de ordin confesional, înseamnă în mintea noastră o satisfacție pur pastorală. Nu ne putem opri totuși a nu aminti că, acest pas român-unit făcut pe pământul moldovenesc, înseamnă o reluare frățască a tradiției acestei provincii, care în cea mai mare măsură, în decursul veacurilor, a știut să aprecieze și să se folosească de spiritul catolic. Moldova a atins maximul de conciliere cu religia Apusului. Un sentiment de previziune ne face să ne gândim, că dat fiind spiritul practic de consolidare a Românului din Moldova, în care s'a conceput cea mai folositoare inițiativă istorică a noastră — Unirea dela 1859 — tot de aici, din sufletul moldovenesc, va porni ca un imperativ indiscutabil, gândul unirii sufletești a tuturor Românilor sub egida adevărului religios integral.

Ziua de 17 Maiu, pentru credincioșii noștri din Iași, în număr de vreo 500, fără studenți și militari, a fost o zi de adevărată bucurie. Slujba s'a oficiat în catedrala catolică, de către părintele protopop din București, în concelebrare cu părintele Chira și Bungărdeanu. A răspuns corul condus de părintele Piazza, preotul coloniei italiene din loc. La sfârșit, părintele protopop a ținut cuvântare în care a subliniat importanța și bucuria momentului. A urmat apoi o întreținere între părintele Vasile Aftenie, credincioși și părintele A. Bungărdeanu.

Este de remarcat faptul că Excelența Sa Robu, pentru a ușura începutul parohiei noastre în Iași, a pus în mod gratuit la dispoziția preotului nostru locuință și întreținere pe un an. Slujba, în Dumineci și sărbători, se va oficia în catedrala catolică, tot din bunăvoință și mărinimia episcopului Robu.

Revenirea rătăcitului. Cel ce rătăcit era, dar a găsit în sfârșit calea cea bună, nu-i altul decât Don *Enrique Matorras*, secretarul general al partidului comunist din Spania. Cursul vieții acestui om de altfel e dintre cele ce iasă din comun.

Fiu al unui factor poștal sărac lipit de pământului, la vârsta de 11 ani e urliciu. Ca atare aleargă și strigă 15 ore la zi să poată câștiga ceva din vânzarea ziarelor. Răgazele de liniște le folosește cetind pe răpușie tot ce-i cade în mână. Ușor de prevăzut rezultatul: haos. Lumea ideilor mele era un tohuvabohu inextricabil și fiecare carte nouă măria acest haos. Un singur lucru vede limpede: teribila nedreptate socială. Asta-l aruncă în brațele socialismului. În 1930, cu izbucnirea revoluției din Decembrie, trece la comuniști și devine cel mai harnic colaborator al foii săptămânale bolșevice „Rebelion”. Peste câteva luni e șef al Comitetului Tineretului Comunist din Madrid. Ca atare conduce gazeta „Juventud Roja” (Tineretul Roșu), într'aceea studiind temeinic pe Marx, Lasalle, Engels, Bucharin, Lenin și Stalin.

Noua situație republicană o folosește pentru propagandă aprigă bolșevizantă prin cazarmă, ceace-i atrage 6 luni de temniță. Când scapă de-aci preia redactarea organului „Mundo Obrero” (Lumea Muncitorească) sistată în 1932 de autoritățile de stat pentru tonul ei vehement și incendiar. El însă nu se dă bătut, ci activează organizând nuclee și întărind centre comuniste în toate părțile. Strădaniile sale bogate în roade îi atrag simpatii generale așa că îndată ce devine vacant locul de secretar general al comitetului central, dânsul e ales pentru acest post de răspundere.

În această calitate îi e dat să cunoască mai bine pe mulți dintre matadorii mișcării între ai cărei protagoniști se număra și dânsul. Rămâne însă profund desiluzionat de prăpastia ce observă la aceștia între vorbă și faptă. Dar cu toate acestea continuă să activeze cu avânt potențat, având să îndure din nou întemnițări, foame, prigoane. Și un chin nou: vidul sufletească cu neliniști strivitoare. Deși se însurase între timp și avea și o copilă. Ori în cătrău se întorcea rezultatul era același: „pustiul tot mai desolant și tot mai neagră noapte sufletească”.

Până când se întâlnește cu un prieten din copilărie, răscolindu-și reciproc amintiri de demult, cu teme de catehism: Dumnezeu, suflet, euharistie, religiositate, ș. a. A doua zi își cumpără o biblie, din care își face carte de căpătâiu. Și așa, cetindu-o, se trezește că înaintea ochilor săi „se deschid perspective de cari până aci nici idee n'avea”, cum însuși recunoaște în însemnările sale.

Cu aceasta ghița a fost ruptă. Secretarul general al partidului comunist cercetează un venerabil preot bătrân; se sfătuie cu acesta; se mărturisește; se cuminecă. Bunii creștini cari intră să se închine în biserica Santa Isabella îl văd adesea, și peste zi, cufundat în rugăciune și meditație în fața altarului. — Matorras revenise la credința copilăriei sale. Lucru pe care-l face și cu soția sa, comunistă declarată. În 11 Maiu 1934 se cunună bisericește, iar la câteva zile își botează și copilul trecut de-un an. Numărul din 16 Maiu 1934 al gazetei sindicaliștilor catolici aducea declarația celui ce fusese secretarul general al comitetului

central comunist din Madrid, că dânsul a rupt definitiv cu rătăcirile materialiste și boșevice, aparținând de aci încolo Bisericii și mișcării muncitorești catolice al cărei luptător credincios va fi până la ultima suflare. (R. Negru).

Expoziția presei catolice

de A. Todini

Reproducem acest articol din „Universul” (27. V-36), siguri fiind că cititorii noștri îl vor citi cu plăcere.

Marele ziar catolic „Osservatore Romano”, officiosul Sfântului Scaun, a împlinit vârsta respectabilă pentru un cotidian, de 75 de ani. Cu acest prilej, eminentul său director, contele Dalla Torre, a făcut propunerea de a se organiza o expoziție a presei catolice. Expoziția, inaugurată de curând de Sfântul Părinte, cu o deosebită solemnitate, în prezența corpului diplomatic, a numeroși delegați din toate țările și a pelerinajelor sosite pentru această ocazie la Roma, este o urmare a acestei inițiative.

Vaticanul are o remarcabilă facultate de adaptare. El pune în serviciul credinței și propagandei religioase toate mijloacele moderne de transmisiune a ideilor și de răspândire a cuvintelor vorbite sau scrise. Astăzi, când în lumea întreagă ziarele și presa periodică au peste două sute de milioane de cititori, când peste 30 de milioane de oameni privesc zilnic filmele desfășurându-se în zece mii de cinematografe și când stațiile de radio transmit, neobosite, informații sau programe artistice pentru 50 de milioane de ascultători, Sfântul Scaun nu se putea abține de a folosi toate aceste posibilități moderne de propagandă. El are stațiunea lui de radio la Vatican. În toată presa catolică, din lumea întreagă, se atribuie cea mai mare importanță vieții cinematografice și se face o intensă propagandă pentru filmele de calitate bună și corespunzătoare moralei creștine. Dar mijlocul cel mai eficace pentru a atinge masele adânci ale celor circa 350 de milioane de catolici din lumea întreagă, rămâne tiparul sub toate înfățișările sale: ziar, revistă, broșură, volum.

În peste cincizeci de săli, organizate cu o deosebită îndemănare și cu o știință desăvârșită a prezentării, cu lux și metodă în același timp, organizatorii expoziției presei catolice ne înfățișează vastul lor material sub două aspecte: în primul rând o parte generală, care este o istorie a jurnalismului și în același timp a tehnicii gazetărești moderne; în al doilea rând, o parte specială, cea mai dezvoltată, consacrată presei catolice sub toate formele ei, în toate regiunile și în toate limbile lumii.

Materia aridă a istoriei și a tehnicii jurnalismului este înfățișată în formele cele mai fericite: desemnari, gravuri, grafice, diagrame, cărți vechi de presă și numeroase exemplare de ziare, spre a pune în relief diferitele moduri de prezentare ale unui jurnal, dela informațiile până la publicitate, schițe privitoare la organizarea redacției, administrației și difuziunii unui mare ziar modern în diferite țări și continente, permit chiar celui mai profan dintre vizitatori să se pună la curent cu secretele atât de puțin cunoscute ale confecționării gazetelor, pe care fiecare om cult o citește zilnic. Vizitatorul poate astfel afla că în 1750 apăreau în Europa 125 de periodice pentru o populație evaluată atunci la 187 milioane de oameni și că în 1935 cele 500 milioane de europeni au la dispoziția lor 24.700 de ziare și periodice de tot felul; că în Statele Unite apar 17.800 și în celelalte continente 7000 de publicații de acest fel; că, la începutul secolului al 19-lea, zece mii de tone de hârtie pe

an erau îndestulătoare pentru producția ziaristică a timpului, în vreme ce în 1936 cele aproape 50.000 de publicații periodice din lumea întreagă absorb 16 milioane de tone de hârtie.

Cea de a doua și cea mai dezvoltată parte a expoziției ne dă o imagine completă a presei catolice din toate timpurile și în deosebi din vremea noastră. Fiecare dintre marile țări catolice: Franța, Italia, Spania, Statele Unite, Brazilia, Argentina, au la dispoziția lor una sau mai multe săli; toate celelalte state catolice sau țările de alte confesiuni, care au un număr mai redus de catolici, au sala sau standul lor special; marile cotidiane catolice din Italia, Franța, Olanda ca: Osservatore romano, Avvenire d'Italia, La Croix, De Maasbode, etc. au expozițiile lor speciale, în care se arată dezvoltarea ziarelor dela începuturile lor, organizarea serviciilor, imprimeriile, progresele difuziunii realizate, etc. În fine, misiunile catolice, diferitele organizații de luptă și propagandă ca Acțiunea Catolică sau tineretul catolic din diferite țări și nenumăratele ordine religioase — jezuiți, dominicanii, franciscanii, benedictinii, carmelitani etc. — ne dau, prin standurile ce prezintă în această expoziție, o excelentă imagine a neostentitelor lor activități și a formidabilelor mijloace de acțiune, grație cărora dogma și morală Romei catolice se răspândesc neîntrerupt până în cele mai neabătute și îndepărtate regiuni ale celor cinci continente.

Așezată pe colinele înălțate ale Vaticanului, dominând Roma, expoziția se prezintă tot așa de reușită și din punct de vedere arhitectonic. Modernismul construcțiilor nu izbucnește neplăcut în mijlocul clădirilor vechi, unele de secole, ale cetății Vaticanului. Dispoziția interioară metodică și de o simplă eleganță a diferitelor despărțăminte face vizitarea expoziției plăcută și instructivă. Și din acest punct de vedere, expoziția presei catolice merită să fie considerată ca un adevărat succes.

Știri mărunte

Distincție care ne întristează. *La încheierea foii aflăm o veste bună, care totuși ne întristează. Excelența Sa Msgr. VALERIO VALERI ne va părăsi. Sfântul Părinte a binevoit a-l numi nuntiu apostolic la Paris, în locul E. S. Maglione, ridicat la rangul de cardinal. Este o mare distincție și semn de înaltă considerație această încredințare, postul dela Paris fiind considerat ca cel mai important în ierarhia diplomatică a Vaticanului. — Pentru noi, această mare onoare înseamnă o mare pierdere. În scurta vreme cât a stat în România, Msgr. Valerio Valeri a dat dovadă nu numai de calități diplomatice excepționale, ci uimitor de repede a reușit să înțeleagă toată țesătura vieții noastre publice și bisericești și să-și câștige legături de mare importanță în cercurile diriguitoare. Totuși, recunoscători pentru ceea ce a făcut până acum, ne permitem să-l felicităm cu toată sinceritatea pentru înalta onoare de care s'a făcut vrednic. Suntem siguri, că va păstra României și Bisericii noastre sentimentele de prietenie și bunăvoință pe cari i-le-a arătat mereu și va fi și în nouile situații pe care i-le rezervă încă Provedința un cald apărător al cauzelor noastre drepte. În această convingere, îi zicem din toată inima: Întru mulți ani Stăpâne!*

Pentru Răsăritul creștin desbinat, Apusul catolic face mereu rugăciuni și aranjază congrese de lămurire asupra căilor de apropiere. Bine de curând s'a ținut la Ferrara

unirii bisericești din veac, XV un atare congres. A luat parte la el o mulțime imensă. Între conferențieri s'a distins P. Gordillo S. I., vicepreșed. Institutului Oriental din Roma, care a vorbit la tema: »Programul unirii la conciliul din Ferrara«. Liturghia Sf. Ion Gurădeaur, în grecește se înțelege, slujită cu tot fastul în vasta catedrală a orașului în plină sărbătoare congresistă, a fost ascultată cu răsuflarea oprită de biserica arhiplină și de împrejurimile tixite și ele de ascultători cărora li-se transmiteau pe cale de megafone fascinatele acorduri corale dirijate de p. ieromonah L. Tardo, basilian dela Grottaferrata. — Fie ca toate acele rugăciuni să aște grabnică ascultare la Cel de sus!

Sf. Părinte în vizită inaugurală.

Cetatea Veșnică s'a îmbogățit cu o nouă clădire monumentală: *Palatul Sacrelor Congregații Romane*. Se ridică acest palat maiestos aproape de Santa Maria in Trastevere. În 23 Maiu c., s'a făcut inaugurarea solemnă la care a participat și Vicarul Domnului, din a cărui griji a luat ființă noua clădire. Cu acest prilej Sf. Părinte, furtunos aplaudat și la sosire, cum fusese în tot cursul drumului străbătut cu automobilul, a rostit o vibrantă cuvântare ce a impresionat mult toată lumea prezentă. Incântat și Dânsul de proporțiile într'adevăr grandioase ale noului edificiu, a ținut să reîmprospeteze o vorbă a sf. Carol Boromeu, antecesorul său la Milano care, fiind vorba de-un seminar ce avea să clădească, și-a liniștit arhitectul spăriat: »Nu; nu e prea mare; trebuie să fie cât mai mare. Fără lux, dar mare, vast, grandios, pentru că și edificiul trebuie să le grăiască tinerilor leviți de înălțimea chemării lor«. Tot așa palatul congregațiilor trebuie să fie demn de grandiositatea operei se desfășoară în el.

Nouă Biblie românească. În ultima ședință a consiliului central bisericesc ortodox întrunit la patriarhia bucureșteană, între altele, s'a făcut cunoscută și terminarea definitivă a Bibliei românești. Lucrarea de tălmăcire a Cărții Sfinte s'a început la 3 Maiu 1930 și s'a încheiat la 31 Maiu 1936. Din acești 6 ani 3 au trebuit pentru tipărire. Cartea are 1523 pagini și se datorește, — în haina ei românească, — ostentinelor I. P. S. Nicodem, mitropolitul Moldovei, și preoților Gala Galaction și Vasile Radu, profesori la Facultatea Teologică din Chișinău.

Catolicii de rit bizantin din Austria. Amăsurat unui decret mai nou al Congregației Orientale din Roma, — așa e informată agenția Kipa, — catolicii de rit bizantin din toată Austria au fost supuși jurisdicției arhiepiscopului-cardinal al Vienei. După neam acești uniți sunt: ucraineni, ruși, sârbocroați, și bulgari, cari folosesc în slujba bisericească limba veteroslavă; apoi: greci, români, georgieni, melchiți și elemente maghiarizate, cari se folosesc la serviciile divine de limbi bisericești proprii. Nu-i privește dispoziția menționată pe armeni, sirocaldei și copții catolici. — Deodată cu intrarea în vigoare a decretului din chestie a încetat jurisdicția mitropolitului din Lwow asupra uniților din Austria și asupra bisericii parohiale »S. Barbara« din Viena.

Moartea card. Alexie Lépicier. Cu trecerea la cele veșnice a card. Lépicier, întâmplată la 20 Maiu c., colegiul Purpuraților romani încearcă o grea pierdere. Pentru că adormitul în Domnul a fost o glorie dintre cele mai curate atât a ordinului Servitorilor din care făcea parte, cât și a teologiei catolice. Pe lângă neprețuitele servicii ce le-a făcut Bisericii ca reprezentant al Vaticanului în Anglia, Scoția, India, Abisinia și Eritrea, după fostul profesor de dogmatică la colegiul Urban de Propaganda Fide rămân și o mulțime de vaste și valoroase publicații privind probleme dogmatice, biblice, patristice, ashetice și apologetice. Numele lui

e dintre acelea pe cari istoria scrisului catolic le va păstra cu drag prin veacuri. — Requiescat in pace!

Locale. Dumineca viitoare, a Tuturor Sfinților, va predica în catedrală p. Eugen Bucur, prof. la liceul de băieți.

— Pregătite de o Soră devotată, în 21 Maiu (praznicul Înălțării Domnului) s'au împărțit pentru întâiadaia 20 eleve dela școala de aplicație. La actul acesta solemn și sfânt, săvârșit în capela Institutului Recunoștinței, a asistat și lume dinafară.

— Școala Normală de Fete a aranjat, în ziua de 24 Maiu c., o drăguță serbare școlară în sala de gimn. a liceului de băieți. Programul bogat (puncte de cor, declamări, exerciții ritmice) a fost executat cu precizie și grație. Punctele de cor au fost dirijate de dna Veturia Popa, iar exercițiile ritmice de dna Silvia Comănanu, profesoare la școlile de fete.

Studiu asupra presei. Răspunzând unei invitații dela Roma în legătură cu Expoziția mondială a presei catolice, p. I. Georgescu a tipărit în franțuzește o lucrare intitulată: *La presse periodique en Roumanie.* (Oradea. 1936. Pagini: 192. Prețul: 60 Lei). »Vestitorul«, organul eparhiei orădane, a luat asupra-și sarcina să scoată în românește acest studiu ce va fi împodobit și de câteva ilustrații alese. Cartea va costa numai 40 Lei, și poate fi prenumerată încă de pe acum. — Ceeace e de nădăjduit că va face-o orice intelectual dornic de orientare într'ale presei române.

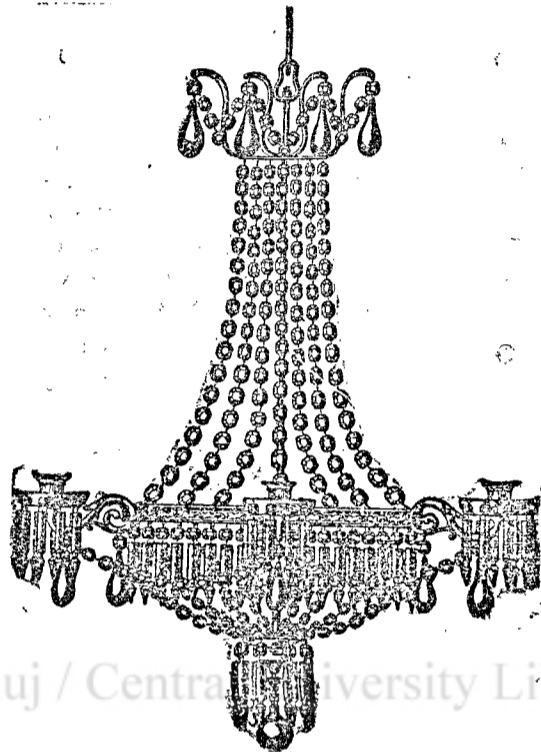
Resurecționistii jubilează. E sută de ani de când emigrantul polon *Janki* a înjghebat, în Franța, ordinul călugăresc al Resurecționistilor. Astăzi această tagmă monahală dispune de 35 case, dintre cari 6 se află în Polonia, 4 în Italia, 2 în Bulgaria, 2 în Austria, 11 în Statele-Unite, 9 în Canada. Mai are și 5 colegii și o seamă de stațiuni misionare. Apoi 4 seminarii în Roma, Lemberg, St. Louis (Statele-Unite) și în London-ul Canadez. Acelaș ordin mai scoate, în limba polonă, și un cotidian în Chicago.

Avortul interzis în — Sovietia. După informațiile agenției »Tass«, Comitetul executiv central al Sovietelor a decis elaborarea unui proiect de lege privitor la interzicerea avortului. În acel proiect, — cunoscut deja — se prevăd pedepse dela unu la doi ani închisoare pentru medicii provocatori de avorturi; tot așa și pentru cei ce le-ar sili să avorteze. Dar vor fi pedepsite și femeile vinovate de această crimă. În schimb se prevăd ajutoare bănești pentru ehuze. Mamelor cu 7 copii li-se va da, vreme de cinci ani dela nașterea copilului viu, câte 2000 ruble anual, iar celor cu 11 copii câte 5000 ruble la an. Pentru 1 Ianuarie 1939 s'a notărit să fie 800.000 paturi în maternitățile urbane și sporit cu 500.000 numărul paturilor maternităților rurale. Grădinile de copii, până a ceea dată, vor trebui să aibă 2.400.000 locuri, iar kolkhozurile 1.000.000 locuri în acelaș scop. — Pentru finanțarea acestei opere s'au rotat, pe 1936, credite extraordinare de 750.000.000 ruble.

Din pușcăriaș — călugăr. Intorsătura aceasta nu prea obișnuită a luat-o viața unui numit *August Barbicinti*, osândit în 1927 de curțile judiciare din Ferrara la 18 ani muncă silnică. Asta pentrucă, într'un acces de gelozie i-a ucis iubita. În temniță s'a gândit mult la grozăvia faptei sale și a spus descori că are să i-o ispășiască. Purtându-se exemplar în închisoare, a fost agrățiat nu de mult. Odată liber, el dintăiu gând i-a fost să între în mănăstire. Și, după știri din Roma, a și cerut și a fost primit într'o mănăstire din Romagna. Ucigașul călugărit are acum 35 de ani.

† **Iuliu Nistor**, protopop în pensiuie, a trecut la cele veșnice în 25 Maiu 1936, în anul 77 al vieții. Adormitul a fost una din figurile distinse ale clerului nostru. Peste 15 ani a funcționat în Blaj ca revizor arhidiecezan, trecând de aici protopop la Târgu-Mureș, apoi la Mediaș. Doi ani de internare grea la Sopron, în cursul războiului mondial, fac dovada înalțelor lui sentimente românești. — Fie-i partea cu dreptii!

In atențiunea părinților care au copii orbi. În așezământul pentru ocrotirea orbilor din Cluj, Calea Regele Carol II No. 25, se primesc pentru educație și învățământ copii orbi (numai băieți) în etate de 7—12 ni, educabili și sănătoși. Cererile timbrate legal, însoțite de actul de naștere, certificatul medical și certificatul de paupertate (sărăcie), se adresează așezământului de orbi din Cluj până la 1 August 1936.

Comandați Policandre

LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-eristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela sate.

Tot aici găsiți **Sfeșnice** pentru altar, toate mărimile eu 1—3 brațe; **cruci** de perete și eu talpă din lemn, metal, nichel și argintate orice mărime; **Berete** din Klott pt. preoți **Brăe**, (eingulum) pt. teologi, preoți și protopopi, în diferite lățimi și culori, din mătase sau lână. Se mai află: **Potire, Ciborium, Cădelnițe, Chivot, aurite și argintate.**

Mare depozit de **Ornate și prapori gata**, în diferite culori, eu prețuri reduse **Icoane de hârtie și pieturi.** Tot soiul de rechizite, imprimare, **Cărți de rugăciuni și bisericesti, medalioane, rozare, și steaguri pentru Reuniunile Mariane. Teatre și Monoloage populare și școlare.**

Cereți catalogul detaliat și ilustrat.

(6-10)

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „
LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

Mersul trenurilor prin gara Blaj, valabil dela 15 Maiu 1936

Felul și Nr. trenului	Sosire	Oprire	Plec.	De unde până unde
Spre București				
Personal 3058	0.47	10	0.57	Oradea-Buc.
Rap. Dacia 22	1.29	2	1.31	Deceb.-Buc.
Personal 3056	5.19	3	5.22	Oradea-Buc.
Or. expr. P. B.	—	—	6.09	Paris-Buc.*
Personal 3054	10.33	3	10.36	Oradea-Buc.
Rap Ardeal 32	11.36	2	11.38	Oradea-Buc.
Accelerat 302	15.04	1	15.05	Oradea-Buc.
Personal 3060	17.06	4	17.10	Oradea-Buc.
Accelerat 202	21.22	8	21.30	Deceb.-Buc.
> 304	22.55	1	22.56	Cluj-Buc.
> 402	23.59	2	0.01	Sighet-Buc.
Spre Cluj				
Personal 3050	2.04	16	2.20	Buc.-Oradea
Or. expr. B. P.	—	—	2.12	Buc.-Paris**
Rap. Dacia 21	4.01	2	4.03	Buc.-Deceb.
Accelerat 303	5.15	5	5.20	Buc.-Cluj
> 401	6.38	1	6.39	Buc.-Sighet
> 201	9.11	2	9.13	Buc.-Deceb.
Personal 3053	12.52	4	12.56	Buc.-Oradea
Accelerat 301	16.44	3	16.47	Buc.-Oradea
Personal 3055	18.50	3	18.53	Buc.-Oradea
Rap. Ardeal 31	21.21	2	21.23	Buc.-Oradea
Personal 3057	21.44	2	21.46	Buc.-Oradea
Spre Praid				
Personal 3073	—	—	5.30	Blaj-Praid
> 3075	—	—	11.45	Blaj-Praid
> 3077	—	—	13.25	Blaj-Dicios.
> 3079	—	—	17.20	Blaj-Praid
Dela Praid				
Personal 3074	8.28	—	—	Praid-Blaj
> 3076	16.36	—	—	Praid-Blaj
> 3078	18.43	—	—	Dicios.-Blaj
> 3080	20.50	—	—	Praid-Blaj

* sosește la București luni, joia și sâmbăta.

** pleacă din București luni, miercuria și vinerea.

Nici unul din aceste două trenuri de lux nu oprește a Blaj.

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

fost

SOHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu, eșefuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanția mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invențiile proprii licențiate

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopote. — Telefon 376.

